

శంకర శంకర అపారమెంకటసుబ్బరవు

Sali

“సుగుణకి సీరియన్ గావుంది-వెంటనే రావలెను”- శంకరం. విశాఖపట్నం నుంచి శంకరం యిచ్చిన టెలిగ్రాం అందుకొని, ఆఫీసుకి నాలుగురోజులు శలవు పెట్టి వెంటనే బయలుదేరాను.

శంకరం నా ఆఖరి బావమరిది. వాళ్ళది విశాఖపట్నం. సంక్రాంతికి శలవు లీయగానే నాభార్య సుజాత పిల్లల్ని తీసుకొని పుట్టింటికి విశాఖపట్నం వెళ్ళింది. వెళ్ళిన వెంటనే తెలురు రాసింది. తన చెల్లెలు సుగుణకి వారం రోజుల నుంచీ సుస్తీగావుందని రాసింది, గానీ ఆ సుస్తీ ఏమిటో వివరంగా రాయలేదు. రెండు సంవత్సరాలనుంచీ సుగుణ తరచుగా అనారోగ్యానికి గురౌతూనేవుంది.

మామగారు విశాఖపట్నం కలక్టరాఫీసులో యూ. డి. సిగా పనిచేసేవారు. ఆయనకు ఆరుగురు సంతానం. భాస్కరం, కృష్ణ, సుజాత, లక్ష్మి, ఆఖరువాడు శంకరం. భాస్కరం భితాయ్ స్టీల్ ప్లాంట్ లో అకౌంటెంటు. అతనికిద్దరు పిల్లలు. రెండో వాడు కృష్ణ. ఖరగ్ పూర్ లో రైల్వేలో పని చేస్తున్నాడు. అతనికి ముగ్గురు సంతానం. ఆఖరి వాడు శంకరం. గ్రాడ్యుయేట్! నిరుద్యోగి! మామగారు బతికున్నరోజుల్లోనే భాస్కరానికి,

కృష్ణకి, సుజాతకి పెళ్ళిళ్ళు చేసారు. పెద్ద బ్వాయి భాస్కరానికి వచ్చిన కట్నంతో సుజాతని నాకిచ్చి వివాహం చేసారు. రెండో వాడు కృష్ణకి వచ్చిన కట్నంతో సుగుణకి పెళ్ళిచేద్దామనుకొన్నారు కానీ అలా జరగలేదు.

మా అత్తగారికి ఏకైక సోదరుడు సుందరం! వాళ్ళది అమలాపురం. చాలాకాలం అంటే సుమారు పది సంవత్సరాలు వీళ్ళతో సంబంధంలేనట్లు ప్రవర్తించాడు. కాంట్రాక్టర్ గా చాలా డబ్బు సంపాదించాట్ట! మరొక యిద్దరు పార్టనర్స్ ని కుదుర్చుకొని ఇక్కడమీద కాంట్రాక్టులు చేస్తున్నాట్ట! అయితే ఆ పార్టనర్స్ చేసిన మోసం వల్ల ఇక్కరూపాయలు వస్తపోయాట్ట! ఆ దెబ్బనుండి తేరుకోలేక పోయాట్ట! అకస్మాత్తుగా ఒకనాడు అక్కగారింటికి విశాఖపట్నం వచ్చాడు. తన కూతుర్ని రెండో కోడలుగా చేసుకోమని అక్కని బ్రతిమాలాడు. తమ్ముడంటే మంచి అభిప్రాయం లేదు అక్కకి.

“ఇన్నాళ్ళకి పిల్లలు ప్రయోజకులయ్యాక మేం గుర్తుకొచ్చామా? ఇన్నాళ్ళు తెంచుకొన్న సంబంధాన్ని యిప్పుడు మళ్ళీ కలుపుకోడానికి వచ్చావా?” అంటూ దెప్పి పడిచింది

అక్క. అక్క కాళ్ళమీద పడి ప్రాధేయపడ్డాడు సుందరం.

“నా మేనకోడలు సుగుణకి మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళిచేసే పూచీనాది!” అని భరోసా యిచ్చాడు. వాగ్దానం చేసాడు.

మొదట్లో అంగీకరించకపోయినా పుట్టింటి మీదున్న మమకారంకొద్దీ సరే అంది అక్క. మామగారుకూడా అంగీకరించారు. లాంచనాలు మాత్రం ఘనంగా యిచ్చి కానీ కట్నం లేకుండా తన కూతుర్ని మేనల్లుడు కృష్ణకిచ్చి పెళ్ళి చేసాడు సుందరం. రెండో కొడుక్కీ కట్నం రాలేదు కాబట్టి సుగుణ పెళ్ళి వాయిదా పడింది. ఆ తర్వాత మూడేళ్ళకి అంటే యింకా అయిదేళ్ళ సర్వీసుండాగానే మామగారు పోయారు. ప్రావిడెంట్ ఫండూ గ్రాబ్యుయిటీ వగైరాలు అన్నీ కలిపి ముప్పయివేలు వచ్చాయి. మామగారు చేసిన కొన్ని బాకీలు తీర్చారు. కర్మ కాండకి రోజు లకీ కొంత ఖర్చయింది. చాలాకాలం క్రిందట చవక రోజుల్లో గాజువాక దగ్గర ఆరు వందల గజాలు జాగా కొన్నారు మామగారు. అయితే యిల్లు కట్టలేకపోయారు.

“ఆ జాగాలో తాటాకు యిల్లుయినా కట్టుకోండి! అద్దె బాధ తప్పతుంది. బావ గారి కోరిక తీరుతుంది!” సలహా యిచ్చాడు సుజాత మేనమామ సుందరం. ఆ సలహా అందరికీ నచ్చింది. ఆ జాగాలో తాటాకు యిల్లు కట్టారు. అందులోకి మకాం మార్చారు. అన్ని ఖర్చులూ పోగా పదివేలు మిగిలింది. ఆ డబ్బుతో సుగుణ పెళ్ళి చేయాలనుకొంది తల్లి. మూడు నాలుగు సంబంధాలు చూసారు. ఒకటి వారికి అందుబాటులో లేదు. కట్నాల రేటు బాగా పెరిగి పోయింది.

“సుగుణ పెళ్ళి గురించి బెంగపడకమ్మా! మంచి సంబంధం చూసి చేస్తాం!” అని పెద్ద కొడుకు లిద్దరూ హామీ యివ్వడంతో సంతృప్తి చెందింది తల్లి. తర్వాత తమకేవో ఇబ్బం దులూ ఖర్చులూ పున్నాయని చెప్పి తలొక వెయ్యి రూపాయలూ తీసుకొన్నారు. తర్వాత యిస్తామన్నారు.

“మిగిలిన డబ్బుతో యిల్లు గడుపుకొంటే దాని పెళ్ళి ఎలా చేస్తారా?” అడిగింది తల్లి. నెలనెలా తలొక నూటయ్యాలై పంపు తామని వాగ్దానం చేసారు యిద్దరూ. తన పెన్షన్ వందా కలిపితే మొత్తం నాలుగొం దలపుతాయ్ ఎలాగో లాగు గడుపుకోవచ్చు ననుకొంది తల్లి. ఆ డబ్బు ముట్టుకోకూడ దని నిశ్చయించుకొంది. కానీ అనుకోన్నట్టు జరుగలేదు. పిల్లలిద్దరూ నాలుగు నెలలపాటు మారూ, నూటయ్యాలై పంపేవారు. ఆ తర్వాత అసలు పంపడం పూర్తిగా మానే సారు. బొంబులో పున్న డబ్బు యింటి ఖర్చుల కివాడక తప్పిందికాదు. సంవత్సరంగడిచింది. తండ్రి సంవత్సరీకాలకి అందులోనే మరీకొంత డబ్బు ఖర్చు చేసారు. సంవత్సరీకాలకి అంతా వచ్చేరు. అందరూ అలా ఒక సారి కలుసుకొనే అవకాశం చాలా అరుదుగా వస్తుంది. అందుకే

చెల్లిలు పెళ్ళి విషయం యెత్తించి నాభార్య సుజాత. అదిగో యిదిగో అంటూ దాటవే సారు అన్నయ్యలిద్దరూ. అంటే అంటనట్టుగా ప్రవర్తించి వెళ్ళేడు మేనమామ సుందరం.

సంవత్సరాలు గడుస్తున్నాయ్. పిల్లల వయసులూ పెరుగుతున్నాయ్. ఆడపిల్లలకి పెళ్ళిళ్ళు కాలేదు! కొడుకులిద్దరూ నిర్లక్ష్యం గానూ బాధ్యతారహితంగాను ప్రవర్తిస్తున్నారు. బొంబు బేల్సెన్ వందల్లోకి చేరుకొంది. ఆఖరి అబ్బాయి శంకరానికి పుద్వోగం రాలేదు. అత్త య్యగార్ని బెంగ కృంగిపోయింది. శంకరం ప్లె లకి ట్యూషన్లు చెప్పి నూటయ్యాలై సంపాది స్తున్నాడు. అత్తగారి పెన్షన్ వందా. ఆ డబ్బు ఏమాత్రం సరిపోతుంది?

“పిల్లల్ని కంటాం! వాత్సల్యంకొద్దీ పెంచి పెద్దచేసి ప్రయోజకుల్ని చేస్తాం! ఆఖరి దశలో ఆదుకొంటారని ఆశించడం వల్లి అనివేకమే అవుతుందోయ్!” తన ఆవేదనను వ్యక్తం చేసింది అత్తయ్యగారు అనేకసార్లు.

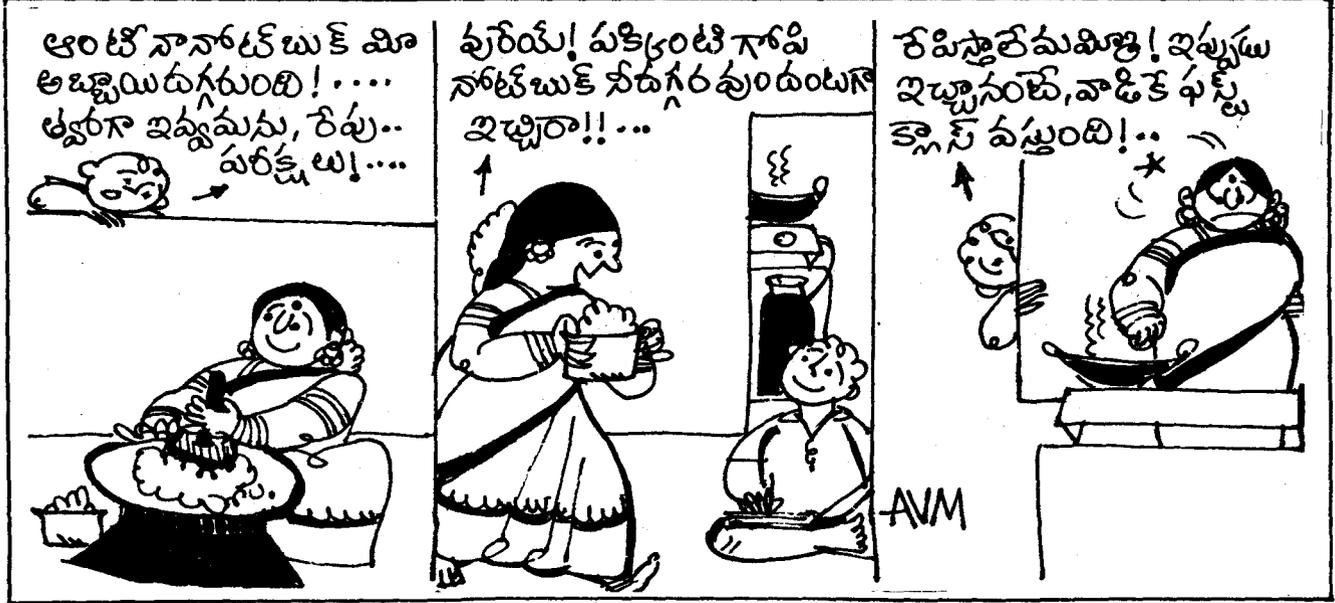
పెద్దబ్బాయి భాస్కరం కనీసం ఏడాది కోసారైనా అత్తవారింటికి అనకావల్లి వెళ్తాడు వెళ్తాం పిల్లల్లో. దారిలో వైజాగ్లో దిగి తల్లిని వెళ్ళిళ్ళని చూడడు! తిరుగు ప్రయాణంలో మాత్రం వెళ్తాడు. అతి కష్టం మీద ఒక పూట వుంటాడు. (రైలులో బెర్లుల రిజర్వే షన్ కోసం దిగుతా డంటుంది సుజాత) మరొ కపూట వుండమంటే శలవు లేదంటాడు. ఉన్న ఆ ఒక్క పూటలోనూ కోడలు తమ గొప్పల్ని, అంతస్తుని వర్ణించుకొంటుండేతప్ప అత్తగారు ఆడబడుచులూ మరీది ఎలా కాం క్షేపం చేస్తారన్న విషయం పట్టించుకోదు. పిల్లల కాన్వెంటు చదువుల గురించి, తమ యింట్లోవున్న టీ, వీ, ఫ్రీజ్, లాంబెల్టాల గురించి మాట్లాడ్తుంది. అలా ఆ పూట గడిచి

పోతుంది. కనీసం భాస్కరం అయినా వారి యోగక్షేమాలు అడిగి తెలుసుకోడు. తర్వాత రైల్వేకేస్తారు.

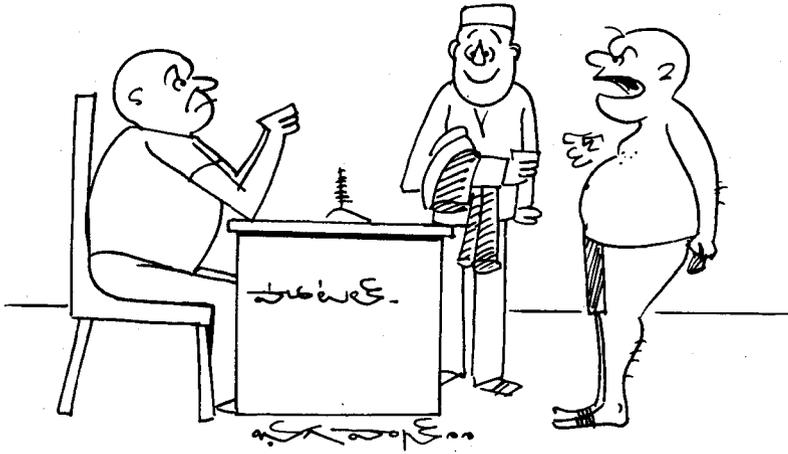
ఇక రెండో అబ్బాయి కృష్ణ. అన్నయ్య చదివిన బడిలోనే చదివాడు. రైల్వేలో పుద్వోగం కాబట్టి పాసులుంటాయి. తరుచుగా అంటే సంవత్సరానికి మూడు సార్లైనా అత్త గారింటికి కుటుంబ సహితంగా అమలాపురం వెళ్తాడు తిన్నగా. అలాగే తిరుగు ప్రయాణంకూడా! డైరెక్టుగా ఖరగ్ పూరు పోతారు. (వాళ్ళేరు స్టేషన్లో నలభై అయిదు నిమిషాలు. బండి ఆగినప్పుడైనా తల్లి గుర్తుకు రానందుకి ఆశ్చర్యపోతుంది సుజాత). ఏ మూడో ట్రిప్పలోనో నాలుగో ట్రిప్పలోనో తల్లి దగ్గరకు వెళ్తాడు. అదికూడా తిరుగు ప్రయాణంలో!

తన పుట్టింటివారి హోదా గురించి, తాను చేయించుకొన్న వగల గురించి, పాసుల మీద తాము తిరిగిన ప్రదేశాల గురించి, యాత్రల గురించి ఏకాకపు పెద్దుంది రెండో కోడలు. మేనత్తకదా అని మాట వర సకి మధ్యలో అంటుంది పూరించిన ట్టుగా “వచ్చే డిశంబరులో కన్యాకుమారి వెళ్తున్నాం. అప్పుడు మీరుకూడా తప్పకుండా రావాలత్తయ్యా!” అని. “అలాగే” అంటుం దామె. ఎన్నో డిశంబర్లు వస్తున్నాయ్! పోతున్నాయ్!

తమ యిల్లుందుల్ని, కస్తూర్ని కొడు కుల్లో చెప్పకోవాలని వారు రాకముందు ఎన్నో సార్లు అనుకొంటుంది తల్లి. తీరా వాళ్ళు వచ్చాక మాట్లాడానికే వీలుచిక్కదు! చిక్కినా మాట్లాడలేదు! ఎప్పుడైనా సుజాత కలవడం తలుస్త సడతే గట్టిగా కడిగి చదిలిపెద్దుంది. అందుకే పెద్ద చెల్లి అంటే వాళ్ళకి కోపం! తల్లిని చూద్దానికే వెళ్ళని వాళ్ళు చెల్లింటికి

అల్లుడిని వెళ్లమని పంపాడు... వాడు...

వస్తారా? అందుకే మా యింటకెప్పుడూ రారు!

ఇక నా సంగతి! రాజమండ్రి కాలేజీలో లెక్చరర్ని. బరువు బాధ్యత లేవీ లేవు. అన్నదమ్ములం ముగ్గురవూ వుద్యోగాలు చేసుకొంటున్నాం. ఎవరి బ్రతుకు వారు బ్రతుకు తున్నాం. ఇద్దరు చెల్లెళ్ళకి వివాహాలయ్యాయి. నా కిద్దరే పిల్లలు! ఎంత విలాసంగా ఖర్చు చేసినా కొంత మిగుల్తుంది. వారికి సహాయంచేద్దామన్నా అత్తయ్యగారు అంగీకరించదు. ఒకసారి సుజాత ఇద్దరు చెల్లెళ్ళకి తల్లికి చీరలు కొని తీసుకెళ్ళింది.

“ఆడ పిల్లవి! నీకు వెళ్ళేది పోయి నీ దగ్గర తీసుకొంటామా! తిరిగి పంపితే నీ మొగుడు బాధ పడ్డాడు. ఇలా ఎప్పుడూ తేకు!” అని కూతుర్ని మందలించింది.

సుజాతనీ, పిల్లల్ని వాళ్ళింటికి పంపాలని వుండదు! పుట్టింటి మీద మమకారం కొద్దీ సంవత్సరానికోసారైనా వెళ్ళానంటుంది సుజాత.

“పుట్టింటివారు చారూ అన్నం వెట్టినా పంచభక్త్య పరమాన్నంతో సమానమండీ! ఆడ పుట్టుక పుడితే మీకు తెలిసి వుండేది” అని సుజాత బతిమాలుతుంటే కాదనలేను. అది నా బలహీనత. పోయిన దీపావళికి ముందు ఇంటర్వ్యూకి బెజవాడ వెళ్లి తిరుగు ప్రయాణంలో రాజమండ్రిలో దిగాడు శంకరం. అప్పటికి దీపావళి వారంరోజులుంది. పండక్కి విశాఖపట్నం రమ్మని మమ్మల్ని ఆహ్వానించాడు. ప్రత్యేకంగా పండగకి వెళ్లడం ఇష్టం

లేదు నాకు.

“మాకు వెళ్లయి పదేళ్లయింది. ఇంకా పండగలకి అత్తవారింటకెళ్లడం యిష్టంలేదోయ్!” మనసులో మాట చెప్పా!

“అమ్మ మరీమరీ చెప్పిందటండీ! మమ్మల్ని చూసి చాలా కాలం అయిందట! దానికి వయసు మళ్ళింది! వచ్చే ఏడాది ఎలా వుంటుందో! మీరు కూడా రాక తప్పదు!” పట్టు పట్టింది సుజాత. మౌనం వహించాను ఆ క్షణంలో.

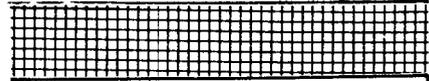
శంకరం మా వెద్దబాయిని తీసుకొని యిప్పీసుపేట వెళ్లాడు తన స్నేహితుడింటికి. అప్పుడు సుజాతకి నచ్చజెప్పడానికి ప్రయత్నించా.

“మనం పండక్కి వెళ్ళామనుకో! కూతురూ అల్లుడూ వచ్చారని భారీ ఎత్తున పండగ చేస్తారు. ఆ తర్వాత అవస్తలు పడ్డారు. మనక్కూడా రానూపోనూ ఖర్చులు! ఎవరు తిన్నది కాదు!...ఆ...” మధ్యలో అందుకొని విసుక్కొంది సుజాత.

“మీరొట్టి డబ్బు మనుషులండీ! వైసాతోసహా లెక్కలు వేస్తారు!”

“అవును ఏదైనా పని చేయబోయే ముందు ఎంత ధనం వ్యయం అవుతుంది, ఎంత టైము వేస్తువుతుంది, ఎవరెవరికి నష్టమూ యిబ్బందులూ కలుగుతాయో ఇవన్నీ ఆలోచించాలి!”

“వాళ్ళు అప్పచేయాలన్న అవసరం వుండదులెండీ! వెద్దన్నయ్య దీపావళికి భిలాయ్నుండి వస్తున్నావని రాసాట్ట! వచ్చేటప్పుడు అందరికీ

బట్టలు తెస్తానని కూడా రాసాట్ట! శంకరానికి ఏదో కంపెనీలో చిన్న ఉద్యోగం దొరికింది! ఆరు వందలు ఇస్తారు! మా వెద్ద మేనకోడల్ని వెద్దమనిషయ్యాక అసలు చూడనేలేదండీ!” ప్రాధేయపడింది.

సరే అనక తప్పలేదు! తమ్ముడితో పిల్లల్ని తీసుకొని వెళ్ళింది సుజాత. పండగ ముందు రాత్రి నేను కూడా వెళ్ళా! అనుకో న్నట్టుగా భాస్కరం పండక్కి రాలేదు. ఏదో అవాంతరం వచ్చిందని తెలుసు రాసాడు. పండక్కి మాకందరికీ బట్టలు కొన్నాడు శంకరం. శంకరం నాకు బట్టలు అందిస్తూంటే ఓ మాట విసిరింది నా ఆఖరి మరదలు ఇక్కి. “బాబుగారు మరీ వంటెత్తు మనుషులు!” అని.

ఆ మాటలలో ఎంతో అర్థం స్ఫురించింది. అయితే ఆమె నవ్వుతూ అనడంతో ఈజీగా తీసుకోవలసి వచ్చింది. నా ముఖ కవళికలను గమనించిన అత్తయ్యగారు తేలికగా విడమరచి చెప్పింది.

“చూశావా బాబూ! నీ చిన్న మరదలు ఎంత గడుసుదో! కాలేజీలో చదువుతోంది కదూ! తోటి అల్లుణ్ణి తేకుండా ఒక్కడివే తీసుకుంటున్నావని అంటోంది! అదీ దాని వుద్దేశం!”

“ఆ ప్రయత్నంలోనే వున్నానండీ! ఈ మధ్య ఓ సంబంధం చూశాం!...” చెప్పబోయా.

“అవును బాబూ! సుజాత చెప్పింది! అల్లుడు అబ్బాయితో సమానం అన్న మాటను రుజువు చేస్తున్నావ్! మంచిరోజు చూసి వెళ్లి చూపులకు తీసుకొనిరా!” అంది.

“వాళ్ళిదివరలో నాలుగైదు సంబంధాలు చూశారండీ! ఒక్కటి నచ్చలేదు! అనవసరంగా తిరగడమవుతోందనే అభిప్రాయంతో వున్నారు! అందుకని...” తర్వాత సుజాత అందుకుంది.

“అవునమ్మా! అందుకే సుగుణని మాతో తీసుకువెళ్తాం! అక్కడే వెళ్లి చూపులు ఏర్పాటుచేస్తాం!”

“వద్దు బాబూ! వెళ్లికావలసిన పిల్లని అలా వూరూరా తిప్పకూడదు!” అనమ్ము తిని తెలియజేసింది అత్తగారు. తల్లి విధించిన ఆంక్షకు తల్లిడిల్లింది సుగుణ. ఆమె మొహంలో వ్యక్తం అయిన భావాల్ని బాగా చదవగలిగా. ఇక్కి, శంకరం కూడా తల్లిని చికాగా చూశారు. సుజాత సంగతి సరేసరి! నేనే నచ్చజెప్పాలనుకొన్నా-

“ఇప్పుడిది మామూలే అయిందండీ! మగవెళ్లివారి అభిప్రాయసారం ఆడవెళ్లివారు

చూసుకొందాం!” ద్వితీయ పుత్రుని ప్రతిపాదన.

అన్నయ్యల మాటలు సుజాతకు చిరత్తించాయ్!

“మరలా అవుతాయిరా చెల్లెళ్ల పెళ్లిళ్లు! మీ వెళ్లాలూ, పిల్లలూ మీ గొడవేగానీ తల్లి చెల్లెళ్లూ, తమ్ముడు ఎలా బతుకుతున్నారని ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? వేలకు వేలు డీతాలు తెచ్చుకుంటున్నారు, ఇద్దరు, ముగ్గురు పిల్లలు! మీకే యిబ్బందులుంటే ముష్టి మూడొందలతో ఈ నలుగురూ ఎలా బతుకుతారనుకొంటున్నారా? మనల్ని కన్నవారిని, నమ్ముకొన్నవారిని ఆదుకోవాలన్న జ్ఞానం మీకుందా? ఉత్తరాలు రాయగా రాయగా ఏ మూడ్లెల్లకో ఓ నందో యాలెయ్యో పారేస్తారు ముష్టి వేసినట్టుగా! పాతికేళ్లు చాలాయ్. చెల్లికి పెళ్లి చేయాలన్న జ్ఞానం మీకుందా? అసలు ఏళ్లు మీకు జ్ఞాపకానికి వస్తారా? పది రూపాయలు వెట్టి జాకెట్టు గుడ్డ కూడా కొనని మీరు పదివేలు వెట్టి పెళ్లి చేస్తారని అనుకోవడం వట్టి అవివేకం రా!”

పుద్రేకంతో పూగిపోయింది సుజాత.

“అక్కా!” భయంతో వారించబోయింది ఆఖరి చెల్లి ఇక్ష్మి! సుజాతకి ఆవేశం ఏ మాత్రం తగ్గలేదు.

“అవును ఇక్ష్మి! నీ అక్కకే దిక్కులేదు! నీ నంగతెవరు పట్టించుకుంటారు? నా మాట విని ఓ బుద్ధిపంతుణ్ణి చూసుకుని వాడితో లేచిపో! అమ్మలక్కలూ, చుట్టాలూ నాలుగు రోజులు గుసగుసలాడుకుంటారు. అయినా వరవాలేదు. నీ బతుకు

నువ్ చూసుకో! నీ అక్కకిది చేతగాదు!” తానేమి మాట్లాడుతున్నదీ తెల్సుకోలేని స్థితికి చేరుకుంది సుజాత. ఆ అన్నదమ్ములిద్దరూ పెదవి కదవకపోవటం నాకాశ్చర్యం వేసింది. సుగుణ కళ్లు చెమర్చాయి. అత్తయ్యగారు కొంగుతో కళ్లు తుడుచుకొంది. అన్నదమ్ముల మనసు కరగలేదు! సుగుణకి ఆనందం తప్పిపోయింది.

నే వెళ్లేసరికి శంకరం ఇంట్లో లేడు. సుగుణ మంచానికి అతుక్కుపోయి వుంది. చెల్లెలి నోట్స్ లాభైట్స్ వేస్తోంది సుజాత. వెళ్లి మంచానికి దగ్గరగా నిలబడ్డా. నన్ను చూసి వేలవంగా నవ్వు మొహం వెట్టింది సుగుణ. శక్తిని కూడదీసుకుని రెండు చేతులు జోడించి నమస్కారం చేసింది.

“నే పోతున్నా!” అన్నట్లు నైగ జేసింది. కన్నీరు చెంపల ద్వారా కిందికి ప్రవహిస్తోంది. నా పృథయం ద్రవించింది. కళ్లు చెమ్మగిల్లాయ్. ఆమె నుదురు మీద చేయివేసి లాలనగా చూస్తూ...

“లేదు సుగుణా! బతుకుతావ్! అదైర్యపడకు!” నాలో దైర్యం పూర్తిగా సడలిపోయినా ఆమెకు దైర్యం చెప్పా.

“నూలునాలుగు జ్వరం! మరి తగ్గలేదు!” అంది సుజాత కన్నీరు తుడుచుకుంటూ. అంతలో గదిలోకి వస్తూ చెప్పింది అత్తయ్యగారు.

“వెంకట్రావు డాక్టరుగారు రోజూ రెండు పూటలా వస్తూ చూస్తున్నారు బాబూ! గుణం కనబట్టలేదు. రెండు రోజులనుంచి

వెరుపుమరుపుగా వుంటోంది! అన్నయ్యలకి, నీకూ టెలిగ్రాంలు పంపాడు శంకరం!”

“కె. జి. హాస్పిటల్లో జాయిన్ చేసి ఉండాల్సింది!” అన్నా. అంతలో డాక్టరు వెంకట్రావుగారిని తీసుకొని వచ్చాడు శంకరం. సుగుణను పరీక్షించి ఇంజక్షన్ చేశారు. కొన్ని క్యాప్సుల్స్ ఇచ్చి, పూటకి రెండు చొప్పున వేయమని చెప్పారు. ఆయన వెళ్తుంటే వెనకనే వెలి వీధిలో అడిగాం.

“డాక్టర్! క్షమించాలి! మీ మీద నమ్మకం లేక కాదు. మరోలా అనుకోకండి! వేషెంటుని కె. జి. హాచ్. కి తీసుకెళ్లాలనుకుంటున్నా!”

“మీ ఇష్టం!” అంటూ డిక్షా ఎక్కారు డాక్టరుగారు.

సుగుణని వెంటనే వెద్దాస్పిటల్ కి తీసుకెళ్లాం టాక్సీలో. వెంటనే అడ్మిట్ చేసుకున్నారు. మూడు రోజులు గడిచాయ్. రోగి పరిస్థితి మరింత క్షీణించసాగింది. డాక్టరు శక్తివంచన లేకుండా ఆమెను బ్రతికించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఫలితం కనిపించడం లేదు. సుగుణకి మాట పడిపోయింది. ఆమె ముక్కుకి వెట్టిన ఆక్సిజన్ ట్యూబ్ ని సరిచేస్తూ అంది సుజాత భయంగా-

“అన్నయ్యలింకా రాలేదు!”

“ఎందుకక్కా! వచ్చి మాత్రం ఏం చేయగలరు?” శంకరం మాటల్లో కోపం, విసుగు! నాకూ అలాగే అనిపించింది.

అంతలో ఒక సిస్టర్ వచ్చి నన్ను పిలిచింది.

“మాస్టారూ! మిమ్మల్ని చీఫ్ రమ్మం టున్నారు!” సిస్టర్స్ రూమ్ లో వున్నారు చీఫ్. వెళ్లి నమస్కరించి ఎదురుగా నిలబడ్డా. “కూర్చోండి” అన్నారు ఏదో పేషెంట్ ఈ సీటి పరీక్షిస్తూ. నేను కూర్చోలేదు. ఏమి చెబుతారో అన్న భయం.

“ఆ పేషెంట్ మీకేమోతారు?” అడిగాడు. చెప్పాను.

“అతను ఆమె తమ్ముడా?” అవునన్నట్లు తలూపాను. ఆయన ఒక్క క్షణం మాట్లాడలేదు. నేనే మాట్లాడా.

“ఇద్దరన్నయ్యలు కూడా ఉన్నారు. దూరంగా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. టెలిగ్రామ్స్ పంపాం! వస్తారు!” ఆయన కళ్లనిండా సానుభూతి కనిస్తోంది.

“అయ్యాం సారీ మిస్టర్! ఆమె పరిస్థితి బాగులేదు. ఇంటికి తీసుకెళ్లటం మంచిదని నా అభిప్రాయం! తర్వాత ఇబ్బంది పడ్డారు! చాలా ఆలస్యంగా తీసుకొచ్చారు!” అన్నారు.

మీ జి.కె. ఎంత?

- (1) మొట్టమొదటిసారిగా స్పేస్ షట్లెట్ పేరేమిటి?
- (2) క్రెమ్ నో ఫో బియా అంటే ఏమిటి?
- (3) “కాంగెరికెట్ నార్లె” అనేది ఏదేశం యొక్క జాతీయ లేక అధికారిక నామము?
- (4) ‘ఆస్కార్ బిక్ ఆసిడ్’ ని మనము సాధారణంగా ఏ పేరుతో పిలుస్తున్నాము?
- (5) ఇంగ్లాండ్ రాణి పాస్ పోర్ట్ నంబర్ ఎంత?
- (6) కోటీశ్వరులకే కోటీశ్వరుడు “సు ల్తాన్ ఆఫ్ బ్రూనై” పేరేమిటి?
- (7) ‘భారత నావికాదళం’లోని మొదటి ‘జలాంతర్గామి’ పేరేమిటి?
- (8) కేవలం 8 నిమిషాలు నటించి ‘ఉత్తమ సహాయ నటుడి’గా ఆస్కార్ పొందిన నటుడెవరు?
- (9) 1988 సంవత్సరానికి ‘లతామంగేష్కర్’ అవార్డు ఎవరికి లభించింది?
- (10) “భారత రత్న” పొందిన మొదటి విదేశీ వ్యక్తి ఎవరు?

-జై

జవాబులు ఈ సంచికలోనే

“తర్వాత” అంటే అర్థం అయింది. నాలోని నవనాడులూ కృంగిపోయాయి. పక్కనేవున్న బల్లమీద చతికిలబడ్డా! అవస్థాగ్రక స్థితి దాదాపు అలముకొంది. అలా ఎంతసేపు కూర్చున్నానో తెలీదు. శంకరం వెన్నుతట్టి లేపి చెప్పాడు.

“బావగారూ! అన్నయ్యలూ, ఒదినలూ వచ్చారు!” అని. లేచి నిలబడ్డా. డాక్టరు గారక్కడ లేరు. బెడ్ చుట్టూ అన్నయ్యలూ, ఒదినలూ నిలబడి సుగుణని పరీక్షగా చూస్తున్నారు.

“డాక్టరుగారేమన్నారు?” దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ అడిగింది సుజాత. జవాబు చెప్పలేక మౌనం వహించా. భాస్కరాన్నీ, కృష్ణనీ పరండాలోకి తీసుకెళ్లా, శంకరం కూడా వచ్చాడు. డాక్టరుగారు చెప్పింది చెప్పా.

“నో! అలా జరగడానికి వీలేదు! డాక్టరుగారితో మాట్లాడాలి” అన్నారు ఉద్యేగంగా. తర్వాత చీఫ్ ఉండే రూమ్ వైపు నడిచారు. నేనుకూడా వెనుకనే వెళ్లా.

“మా చెల్లి తప్పకుండా బ్రతకాలి డాక్టర్!” అన్నాడు కృష్ణ.

“ఎంత ఖర్చయినా భరిస్తాం!” చెప్పాడు భాస్కరం.

పరీక్షిస్తున్న ఎక్స్రేని పక్కకువెట్టి ఆ

ఇద్దర్నీ పరీక్షగా చూశారు డాక్టర్ గారు. పక్కనే వున్న నన్ను చూసి వారెవరైనదీ అర్థం చేసుకొన్నారు. డాక్టరుగారి చూపుల్లో చికాకు! సానుభూతి! నిస్సహాయత!

“అయ్యాం సారీ! మీ బావగారితో చెప్పా! అలా చేయటం మంచిదేమో అనిపిస్తోంది!” అన్నారు అతిసామ్యంగా.

“లేదు డాక్టర్! ఆమెని బతికించాలి!”

“ఖర్చుకి వెనకాడం! ఎంతయినా భరిస్తాం!”

ప్రాదేయపడ్డారీద్దరూ. అతి శాంతంగా చెప్పారు డాక్టరుగారు.

“రోగి ప్రాణాన్ని డబ్బు కాపాడలేదు. మందులు మాత్రమే అపాయాన్నుండి రక్షిస్తాయే! అదయినా సరైన సమయంలో అయితేనే! చెల్లెలిమీదున్న ప్రేమకొద్దీ వేలా, లక్షలూ ఖర్చువెట్టడానికి మీరు సిద్ధపడి ఉండొచ్చు. కానీ చాలా ఆలస్యం అయింది.

నాలుగు రోజులు ముందు తీసుకొని వచ్చి వుంటే సరిస్థితి ఇలా ఉండేది కాదు. రోగి ప్రాణాలు పోయేంతవరకూ అంటే ఆఖరి క్షణం వరకూ మా ప్రయత్నాలు మేము చేస్తాం! అది మా విధి! కర్తవ్యం కూడా

! తర్వాత మీ అదృష్టం! నాకు తోచింది చెప్పా! తర్వాత మీ ఇష్టం!”

అన్నదమ్ములు ముగ్గురూ నిశ్చేష్టులయ్యారు. డాక్టరుగారు ఎక్స్రేతో బయటకు వెళ్తూంటే వెనుకనే వెళ్లి “డాక్టర్!” అన్నా.

ఆయన వెనక్కి తిరిగి చూసి - “మీరు పేషెంట్ బావగారు కదూ?” అడిగారు. తలూపాను.

“నా అంచనా ప్రకారం ఆ పేషెంట్ నాలుగైదు గంటల కన్నా ఎక్కువ కాలం బ్రతకడు. అంటే తీసుకొని పొమ్మని బలవంతం చేస్తున్నానని మాత్రం భావించకండి!

ప్లీజ్! వారు ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో వున్నట్లు కన్పిస్తున్నారు. తర్వాతయ్యే ఖర్చుని దృష్టిలో ఉంచుకొని మాత్రమే ఆ సలహా ఇచ్చాను. మళ్లీ మరొక పావుగంటలో వచ్చి చూస్తా! పేషెంట్ ని వదిలి ఎక్కడికీ వెళ్లకండి!”

అడుగులు పడలేదు. రక్కున ఆగిపోయా.

సుగుణని వెంటనే లాక్రీలో ఇంటికి తీసుకెళ్లాం. డాక్టరుగారు చెప్పినట్లే జరిగింది. ఇంటికి తీసుకెళ్లిన ఒక గంటకి సుగుణ ప్రాణం అనంతవాయువుల్లో కలిసిపోయింది.

చెల్లెల్ని కాటికి సాగనంపటానికి ఘనంగా ఏర్పాటు చేశారు అన్నదమ్ములిద్దరూ. ఆరు వందలు వెట్టి పట్టుచీర కొన్నారు. కూతుర్ని కాటికి తీసుకెళ్తుంటే భోరున ఏడ్చింది తల్లి. ఆమె వెనుక ఆడపిల్లలూ, కోడళ్లూ. ఆ ముగ్గురన్నదమ్ములూ, నేమా శృశానం నుండి ఇల్లు చేరుకొన్నాం.

గుమ్మంలో ఉన్న తల్లి అడిగింది రోదీస్తూ-

“చెల్లెల్ని అత్తవారింటికి పంపారా? ఏ లోటూ చేయలేదు కదా!” పిల్లలు ముగ్గురూ మౌనంగా తలలు వాలారు. ఆమె నావైపు తిరిగింది.

“భాబూ! దగరుండి మరదల్ని అత్తవారింటికి దిగబెల్టావ్ కదూ! నాకు తెల్సు! ఏలోటూ జరగనీయవ్!”

ఆమెకు మతిభ్రమణం కలిగిందేమోనన్న అనుమానం వచ్చింది. ఆ మాతృ పృథ్వియాన్ని ఎలా ఊరడించడం? ఆ కడుపు మంటని ఎలా చల్లార్చటం? ఎవరికి చేత వస్తుంది? సమాధానం చెప్పలేక వీధి అరుగుమీదనే చతికిలబడ్డా.

ఇది కల్పన కాదు! జరిగిన కథ! కథ కాని కథ! జరగకూడని కథ! కానీ జరుగుతున్న కథ!